

Rektorn vid Tingvallaskolan
Gästgivaregatan 12
511 61 Skene
markskommun@mark.se

2011-03-22

Dnr 43-2010:5513

Skolbeslut för Grundskola

efter tillsyn av Tingvallaskolan 4–6
i Marks kommun

Tillsyn i Tingvallaskolan

Grundskola årskurserna 4–6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Tingvallaskolan och Marks kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tingvallaskolan uppvisar låga kunskapsresultat, främst i engelska, matematik och svenska. Skolan har uppmärksammat detta och satt in olika åtgärder i svenska och matematik för att öka måluppfyllelsen men ännu har resultaten inte ökat nämnvärt. En sammanställning över kunskapsresultaten i förhållande till målen att uppnå i övriga ämnen visar att mellan 90 och 100 procent av eleverna når målen. De analyser som görs av måluppfyllelsen i kvalitetsredovisningen är bristfälliga och anger "bristande språkförståelse" som möjlig orsak.

Tillsynen visar att brister finns vid skolan som kan ha betydelse för kunskapsresultaten. Elever i behov av särskilt stöd vid skolan får inte alltid det stöd de behöver i samtliga ämnen. För att elever ska känna lust att lära är det viktigt att eleverna känner sig delaktiga i planeringen av undervisningen. Skolinspektionen finner att eleverna vid Tingvallaskolan endast i liten utsträckning har möjlighet att påverka undervisningens utformning.

Skolan behöver intensifiera sitt kvalitetsarbete för att försäkra sig om att skolans elever ges möjligheter att lägst nå målen att uppnå i samtliga ämnen.

Tingvallaskolan har rutiner för att lösa akuta konflikter vid skolan men lyckas inte tillförsäkra alla elever den trygga skolmiljö de har rätt till vilket Skolinspektionen ser allvarigt på och förutsätter att åtgärder vidtas omedelbart. Rektorn måste också arbeta så att det främjande och förebyggande värdegrundsarbetet blir systematiskt förankrat, detta som ett led i arbetet för att motverka trakasserier och annan kränkande behandling vid skolan. Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan.

Vid Skolverkets utbildningsinspektion med beslut den 21 september 2004 framkom bland annat att skolans "mobbningsplan" inte var i enlighet med författningarna och att måluppfyllelsen i matematik i årskurs 5 var låg. Skolinspektionen finner att skolans plan mot kränkande behandling ännu inte uppfyller förordningarnas krav och att måluppfyllelsen i matematik i årskurs 5 är fortsatt låg.

Skolinspektionen har i tillsynen av Tingvallaskolan identifierat följande brister som måste åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever möjligheter att lägst nå målen att uppnå i samtliga ämnen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper. Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § 1985 års skollag).
- Eleven och elevens vårdnadshavare ges inte tillräcklig information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn inhämtar inte kunskap om och följer inte upp lärarnas undervisning i tillräcklig utsträckning (2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag. Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag. Lpo 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande).
- Rektorn och lärarna tar inte ansvar för att ordningsregler upprättas tillsammans med eleverna (6 kap. 8b § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.1 Normer och värden).
- Rektorn ser inte till att det vid skolan bedrivs ett tillräckligt målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling (14 a kap. 1985 års skollag).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (14 a kap. 8 § 1985 års skollag, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Rektorn ser inte till att alla elever kan garanteras den trygga skolmiljö de har rätt till (14 a kap. 6 § 1985 års skollag).

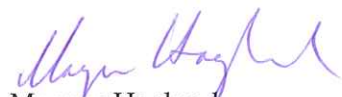
- Särskilt stöd ges inte i tillräcklig utsträckning till elever som har svårigheter i skolarbetet (4 kap. 1 § andra stycket 1985 års skollag, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektorn och Marks kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Marks kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Marks kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Bo Jersenius och juristen Magnus Jonasson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Karin Widlund
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av Tingvallaskolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Tingvallaskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Marks kommun under våren år 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Tingvallaskolan den 22 februari.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt.** Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Tingvallaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Tingvallaskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Tingvallaskolan

Tingvallaskolan	Antal elever
Grundskoleklass åk 4–6	163

Källa: Uppgift från skolans rektor

Tingvallaskolan ligger i centrala Skene och tar emot elever i årskurserna 4–6. Skolan leds av en rektor som också är rektor för särskolans träningsskolas verksamhet som har sina lokaler i Tingvallaskolan. Till Tingvallaskolan kommer eleverna i årskurs 4 från den närbelägna Parkskolan. Det är få elever som har skolskjuts.

Vid Tingvallaskolan går många av kommunens elever med utländsk bakgrund.

Denna rapport omfattar endast årskurserna 4–6.

Tillsynsprotokoll för Tingvallaskolan

Rutan vid varje bedömningsområde fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever möjligheter att lägst nå målen att uppnå i årskurs 5 i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), 2.2 Kunskaper

Motivering:

I kvalitetsredovisningen för läsåret 2009/10 redovisas resultaten vid de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik i årskurs 5. Sammanställningen visar att mellan 62 och 72 procent av eleverna klarade kravnivån för samtliga delprov. Sammanställningen visar inte resultaten för flickor respektive pojkar. Analysen är mycket kortfattad och som skäl till de låga resultaten anges att "bristande språkförståelse ger utslag i alla ämnen och dessutom i bristande självkänsla".

Enligt den sammanställning över elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen att uppnå i samtliga ämnen som skolan kompletterat med efter tillsynen uppges att mellan 90 och 100 procent av eleverna når kursplanernas mål att uppnå i övriga ämnen. Skolan saknar en systematisk analys av kunskapsresultaten vilket är en förutsättning för att skolan ska kunna utveckla sina metoder för att ge alla elever förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen.

Såväl rektorn som lärare uppger att de uppmärksammat skolans låga måluppfyllelse vad gäller kunskaper och har satt in åtgärder i framförallt matematik och svenska för att öka måluppfyllelsen.

Tillsynen visar att åtgärder behövs inom områden som kan ha betydelse för elevernas kunskapsresultat såsom analys av skolans resultat och särskilda stödinsatser. Se bedömningar längre fram i detta beslut.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § 1985 års skollag

Motivering:

Vid Tingvallaskolan arbetar lärare och elever i huvudsak i ett klassläraresystem. Detta innebär att läraren undervisar eleverna i alla, eller flertalet av de ämnen som eleverna läser. Statistik från skolan över lärarnas utbildning och vad de undervisar i samt intervjuer med lärare och rektorn visar att lärare med t.ex. utbildning i praktisk-estetiska ämnen även undervisar i svenska, matematik, samhällsorienterande och naturorienterande ämnen. Sammanställningen visar vidare att det i de allra flesta ämnen finns behörighet inom lärargruppen, men att det sammanhållna klassläraresystemet blir ett hinder för att alla elever undervisas av i ämnet behörig lärare. Vid kommunikering med rektorn uppges att en förändring är på gång, ett antal lärare har fortbildat sig i ämnen som de förut inte varit behöriga i. Detta framgår enligt rektorn inte av central statistik.

Skolinspektionen kan konstatera att det åligger rektorn att arbeta för att eleverna i så stor omfattning det är möjligt undervisas av lärare som har utbildning i de ämnens de undervisar i. Skolinspektionen vill påtala vikten av ämnesbehöriga lärare för elevernas möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering****Bedömning:**

Eleven och elevens vårdnadshavare ges inte tillräcklig information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Lärare och elever uppger att de genomför utvecklingssamtal varje termin. På utvecklingssamtalen talar de om samtliga ämnen som de får undervisning i och om elevens sociala situation. De upprättar även individuella utvecklingsplaner (IUP) i samband med samtalen. Skolinspektionen har tagit del av ett antal skriftliga omdömen med IUP, mallen som dessa utgår ifrån är gemensam för kommunens samtliga skolor. Omdömena visar om eleverna når förväntade kunskaper för årskursen i de ämnen som eleven får undervisning i. Det framgår dock inte generellt av omdömet vilka de förväntade kunskaperna är, detta framgår endast i ett fåtal ämnen. I de ämnen en skriftlig kommentar finns som komplement framgår främst vad de gjort i ämnet och i liten grad hur eleven utvecklats i riktning mot målen.

Av elevens IUP framgår inte alltid vilka insatser skolan kommer att göra för att eleven ska utvecklas så långt som möjligt i förhållande till målen. Skolinspektionen vill påpeka att det är skolans uppdrag att se till att eleverna når lägst målen att uppnå i samtliga ämnen och att det tydligt ska framgå av de individuella utvecklingsplanerna hur skolan ska arbeta för att eleverna ska nå målen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn inhämtar inte kunskap om och följer inte upp lärarnas undervisning i tillräcklig utsträckning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Rektorn uppger att hon så ofta hon hinner gör besök i verksamheten, detta för att känna av stämningar och se hur eleverna har det. Däremot räcker inte tiden till att besöka verksamheten i syfte att följa lärarnas undervisning med efterföljande pedagogiska samtal. Detta får till följd att rektorn inte har tillräckliga kunskaper om hur lärarna fungerar i undervisningen. För att öka rektorns möjligheter att ha insyn har samarbetet med skolans arbetslagsledare ökat. Intervjuer med rektorn och lärarna visar att det mesta pedagogiska utvecklingsarbetet sker i arbetslagen och att rektorn inte är den pedagogiska ledare som författningarna föreskriver.

För att rektorn ska kunna verka fullt ut som pedagogisk ledare vid skolan behövs en ökad kunskap om lärarnas undervisning.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande

Motivering:

Skolan har ett elevråd med representanter från klasserna. Eleverna uppger i intervjuer att de tycker att de får gehör för vissa önskemål de har, oftast handlar det om saker för aktiviteter på rasterna. I intervju med lärarna framkommer att de endast i liten utsträckning låter eleverna delta i planeringen av undervisningen. Elever berättar i intervjuer att de sällan får möjlighet att påverka undervisningen i klassrummet och att lärarna inte frågar dem hur de vill arbeta när de börjar med ett nytt ämnesområde. De uppger att lärarna bestämmer hur de ska arbeta utifrån vad lärarna tycker fungerar bäst. De berättar dock att de får veta målen för ämnena och att det förekommer att de gör utvärderingar när ett ämnesområde är klart.

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och skolmiljön, samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens utformning. Enligt författningen åligger det alla som arbetar i skolan att verka för demokratiska arbetsformer.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Rektorn och lärarna tar inte ansvar för att ordningsregler upprättas tillsammans med eleverna.

Författningsstöd:

6 kap. 8b § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.1 Normer och värden

Motivering:

Vid Tingvallaskolan finns ordningsregler. Enligt intervjuer med rektorn, lärare och elever framkommer att dessa regler är gamla och inte gjorda i samförstånd med de elever som går vid skolan nu. Eleverna berättar i intervjuer att det ofta är stökigt i klassrummen och att det är svårt att få studiero. Eleverna menar att lärarna ägnar mycket tid åt att säga till, men utan större resultat. Hot om inställda raster och andra bestraffningar blir mest ord och eleverna säger att de tappat respekten för att något ska hända om de inte sköter sig. Lärarna bekräftar att det förekommer stök på lektioner och att detta är något de måste komma till rätta med.

Skolinspektionen vill påpeka att genom att upprätta ordningsregler kan läraren och eleverna bli överens om vilket klimat som ska råda i klassrummet. Detta i syfte att skapa ro för att alla elever ska ha möjlighet att lära sig så mycket som möjligt.

Enligt de författningar som styr skolan ska eleven i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap där eleverna upplever trygghet och känner vilja och lust att lära sig. Skolinspektionen vill påpeka vikten av att skolan arbetar målmedvetet för att eleverna ska få den skolmiljö de har rätt till.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Tingvallaskolan har en likabehandlingsplan som omfattar grundskolan årskurserna 4–6 och särskolans verksamhet. Planen omfattar även plan mot kränkande behandling. Planen mot kränkande behandling bygger på inaktuell lagstiftning. Dessutom saknas t.ex. en redogörelse för vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning av skolans behov. De åtgärder som utgör förebyggande åtgärder i planen är allmänt hållna. Planen är inte heller daterad och saknar utvärdering av arbetet med normer och värden under det föregående året.

Vid intervjuer med elever vid skolan framkommer att de inte känner till likabehandlingsplanen och att de således inte heller varit delaktiga i framtagandet av den vilket de ska.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero:****Bedömning:**

Rektorn ser inte till att alla elever kan garanteras den trygga skolmiljö de har rätt till.

Författningsstöd:

14 a kap. 6 § 1985 års skollag

Motivering:

Tingvallaskolan har handlingsplaner och rutiner som ska följas för att hantera konflikter som uppstår vid skolan eller kränkningar som kommer till personalens kännedom. Skolinspektionen vill dock påpeka att lagstiftningen rörande kränkande behandling är tydlig och att nolltolerans råder. En elev som känner sig kränkt ska tas på allvar och graden av kränkning kan inte avgöras av vuxna som därefter tar beslut om elevens upplevelse är en kränkning eller inte. Skolinspektionen förutsätter att denna rutin ändras omgående.

I skolans kvalitetsredovisning kan man läsa "att fortfarande kränks och kränker elever varandra och personal". Vidare kan man läsa att eleverna använder "grovt språk" till varandra och att "många elever mår dåligt". Kvalitetsredovisningen beskriver att i konflikter mellan eleverna används ofta benämningarna "svennar och blattar". Vid intervjuer med elever och lärare bekräftar de att detta är vanligt, men att orden i vissa sammanhang även används när eleverna t.ex. ska dela in sig i lag för att spela fotboll. Vid intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer också att skolan har som policy att inte ta upp det som händer eleverna på fritiden, det kan t.ex. innebära kränkningar via sms eller på internet och att man inte heller talar man om det som hände för några dagar sedan.

Eleverna berättar att samtliga lärare inte handlar enligt de rutiner som finns när något sker och att det ser olika ut när och om lärarna ingriper vid incidenter och tillmälen mellan eleverna. Den beskrivning av klimatet vid skolan som ges i kvalitetsredovisningen indikerar ett behov av ett gemensamt, systematiskt främjande och förebyggande arbete, som kommer alla elever till del. Nu är det de enskilda lärarnas eget intresse och engagemang som avgör hur mycket de arbetar främjande och förebyggande tillsammans med sina elever.

Skolinspektionen ser ytterst allvarligt på situationen vid skolan och på att skolan inte kan garantera eleverna den trygga skolmiljö de har rätt till. Skolinspektionen förutsätter att åtgärder omedelbart vidtas vid skolan.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte i tillräcklig utsträckning till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § andra stycket 1985 års skollag

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Vid intervjuer med lärare och elever framkommer att stöd i de allra flesta fall ges inom klassens ram och att undervisande lärare står för detta. Särskilt stöd går främst att få i ämnena svenska och matematik, i svenska är läsförståelsen prioriterad. Ett annat sätt att kunna stötta elever är under den så kallade "måltid" som finns under veckan. Under dessa pass kan lärarna arbeta nivågrupperat med eleverna och denna tid blir en form av särskilt stöd. Vid de här tillfällena arbetar eleverna i de allra flesta fall med svenska, engelska och matematik. Vid intervjuerna framkommer att särskilt stöd inte ges i skolans samtliga ämnen, vilket eleverna har rätt till.